

Երագիր Գաբուսման

ԹԻԻ 1

Յ ՅՈՒՆՈՒԵՐԻ (28 ԴԵԿՏԵՄԲ 1853)

1854

Ի Ղ Ձ Բ Ե Մ Ե Ն Ո Ր Ե Յ

Մարտ, ամիսը, տարիք եւ դարը որացեալ լինին վաղ անհետ.
 Փոխանակաւ շիրիւք ըզհետ դանկ զորոցաց ետ ընդ ետ:
 Փոխիսի փոյթ շորջն կենաց բազմադունեանցն պատկեր,
 Սահուն ամաց քարտէսը տակաւ բանսն նարստս այրէն նար:

Յեակոյս հեղիկ հայի ծեր
 Ընդ պրտակս իւր փառաւոր.

Պատանեակ ժիր եւ ձեռներեց, վրասո՛հ յառոյգ իւր դատակ,
 Խորհի դեր բախտ կարգել անեղծ եւ անվիւսմոյ յիւր փառակ.
 Այս ծընգատէր ակրնկաղեսոյ ընդ գեղեցիկ ընդ դարուն,
 Ըղջանկալի զայնք յիշատակս կրկնէ ի միտս ջերմ ըղձիւք.

Մանորաւ՝ զըւարթուն
 Ըննէ յուսոյ այտէս՝ սիւք:

Չինչ ինչ այլ զող կայցէ ընդ սիրտս մահկանացուաց սերտազոյն,
 Ո՛հ, քան ըզզող նրբիրակուն՝ անկեղծ եւ սեւըն սիրոյն.
 Գիտեն, այս, գիտեն ճարտար եղծիչ ամաց իսկ զորդանք
 Վարել կապուտ զարարս մարդկան, ամալ ՂԼԹեան ի վրտակ,

Սակայն սիրոյն ինչ վրտանդ
 Հասուցանել չեն ատակ:

Քեզ, թորգամ՝ քաջ, քեզ արց մաղթել վառեալ սիրով սրտդէս յորդ
 ՅՆքուն տեսչն սիրտ հարազատ, ազնիւ արեուն քո կրողդ:
 Մաղթեմ, այս, ընդ դարս հողար պրտակ ի պրտի քեզ համակ
 Կատկալ յանեղծ ստոււածեղէն տըրոյն ազնիւ բարութեանց.

Տեսցես զոսկի ժամանակ
 Յաջմէ քուսկէ դու անանց:

ԲՈՎԱՆԳՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի Գ Զ Ե Կ Ի Ր Ե Ո Ր Ա Ր Ե Ց -
 1853 թ. արդ. տարին :
 ՈՒՍՏՈՒՄ - Վ Ե Ն Ե Ն յ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Ս Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Զ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Փ Ո Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Ս Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Փ Ո Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :
 Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց - Բ Ե Կ Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց :

1853 Ե Ի Ր Ե Ց Ե Կ Ի Ր Ե Ց

ԺԱՄԵՆԱՆ, իրաց յարգու թեմէ կը ճնա-
 նի կ'ըսեն փխխուսանքը : ինչպէս իր գոյու-
 թիւնը՝ այսպէս նաեւ իր որպիսութիւնը ի-
 ռաց յարգութեանն ու փոփոխութեանն կ'ըն-
 դունի : Այժմ ասանք արեւի կամ գէշ են, հա-
 ճոյական կամ ախարսանի ժամանակն ալ կ'ը-
 սուի աղէկ կամ դէշ, հաճոյական կամ
 ախարսանի : Մեր կենաց ստաղծիցին մէջ
 քոյլ մ'ալ յառաջ անցանք : 1853 թ. արդ.
 ստորին անցած դատարաններուն կողմը մտաւ,
 միտն իր աղէկ կամ գէշ գործքերուն մշտնա-
 ջնատը յիշատակը մնաց, եւ յա խտնական
 հասարակութիւնը : Ինչպէս որ եւ իշխանի տար-
 ժապտը զգէ՛ ամէնքն ալ գործքերն, ժամա-
 նակագրութիւնը սրտնայտից իրենց գործ ու
 դաժիւնները, պատմագրութեան կը մնայ՝
 ճշմարտութեամբ սուսնաւ լաւը գէշն ընտրել : Ա-
 թի քաղաքականութեան վրայ մտադիր հայե-
 ցումը մը նեւերու ըլլանք, կը տեսնենք որ
 1848 թ. յետափոխութեան տխուր մնացորդը
 դեռ անհետ եղած չեն, բայց ընդհանրապէս
 մէկ միտում մը դէպ ի խաղաղութիւն կ'ե-
 րուայ, մեծ ահարկութեանը սր ընդհանուր
 խաղաղութիւնը, կարգի եւ օրինաց պահպա-
 նութիւնը անկողմ պահելու : Ծանայցին, եւ գրե-
 թի յարկեցուց, կամ գոնէ պատերազմը պա-
 նուրէն անկին սահմանաւեցուց : Այնպիսի
 թիւնը ամեն տեղ ամեն կողմ ճնշումով ու
 նուստումով կը տեսնենք : Եւ երբոր իր ձեռքէն
 հոսանքն ու սու ինն տանուեցումը գաւաճանու-
 թիւնն ու նեւագութիւնը իրեն գէշ առաւ :
 Բայց աստուածային անգութիւնը իր բնա-
 խնամակար ընդհանուր խաղաղութեան՝ քիչ-
 անձն կայրեր մը կենարք սայրատար զտաճնի
 մը բերնն ապտուց եւ մէկու նորահաստատ
 խաղաղութիւնը կայրեր կենացը գրուած արգայթը
 յայտնեց : Գաղղիայի ու հաճոյական մէջ
 Սաբր երկրին վրայ եղած ինչպիսիները գե-
 րա շարունակութիւնն, երբ որ Աւստրիա իր քաղ-
 անայ ինքիւն ընդունեցաւ : Գարատապէս
 անար միջնորդութեամբը գոհութեամբ հան-
 դարանցան : Բայց երբ յանկարծ Սուսական
 տաճիկական ինչպիսի, որն որ սրտնայտի որ ի-
 սկզբան ծանր հետեւութիւն շունեցող բան
 մ'ալ կ'երևուար, սակայն իր բարեկամաց սայ-
 թարք ընթացքին մէջ բարեկամ Աւստրիա
 յուսոյ ու երկիրը մէջ գործարդ : սրտա-
 բարքը հրատարակուեցաւ, բայց ընդհանուր
 խաղաղութեան վրայ զգուշութիւնն որ փխխուս
 կ'ե-
 րուար, գոյնն որ ի բաց մերթելու : համար շորս
 տէրութիւնը միտարանած էին Աւստրիայի վրայ
 շտարածուեցաւ : Եւ արդէն նոր տարւոյս
 սկիզբը խաղաղութեան լընըն ի հեռուսս կը
 հնչին :

Ի ինչոնց զեւ կը ծիայ, զեւ անհանդարտ
 է : անդրիականութեանն ու Սաճիւնեան կող-
 մնականութեան խտնումը նոյն դժբախտ կը-

կրին տակ երկատեան զորս թեմէն մը պէս կ'ե-
 ուայ — Էլեւոսիայի հարաւային սահմանը
 աւստրիական զորքով փակուած է, եւ ժող-
 վրդեան մէկ մեծ մասը արտնագործական
 ու փոխաւարկաններուն լծոյն տակ կը հեծէ :

Երբ է 1853 թ. արդ. արդ. ուր լուսաւոր
 աւստրիականներուն քով շատ խիտ եւ թանկը
 ստուերներն ընդհանուր միտութիւն մը կու
 տան : Բայց այս ամենայն մարդկային գործքե-
 րը՝ քաղաքական գէշքերն ու տեսութիւններն
 աստուածային նորանմանութեան մեծ մտ-
 տենքն մէջ 1853 թ. արդ. տարւոյն էջերուն սա-
 թին կողմը գրուած են, աս աշխն դրուակները իր
 եկիւղցոյն տարածման, ամենն, հաստատու-
 թեանն ու յաւաքական անշուքութեանը նու-
 րուած են, այն կամքովի կ'երկրացոյն, որուն
 սահմանը տեղեկաց սահմանն է : 1853 թ. արդ.
 ստորին սուստ կրտի հողածնայ մէկ քանի
 օրինակներ, բայց ասանց քով անոր խաղա-
 զութեանն ու պարտութեանն գեղեցիկ գեղեցիկ
 օրինակները շատ են : Աւստրիա, Գաղղիա,
 Ապանիա, Գաւառիա, Կէսպոյիս եւ Իտալի-
 ան զքրութիւնները, Գերմանիայի մեծ մտ-
 սը Գալսիայի կ'երկրացոյն հետ սերտ միարու-
 նութեան մէջ կը տեսնենք : Սուսիս, Էսթրա-
 տա, եւ աւելի եւս Իրաքիս մ. գնականու-
 թիւնն մը կը յայտնեն : Էլեւոսիս, Ին-
 ման, Գաւառ, Փարսիս եւ Գաղղիա ի-
 ընդ գեւ կը մտքաւին : բայց նոյն իսկ այս
 անցած տարին վրայ է, ինչպէս որ իննու-
 տանն գտնելը մինչեւ այսօր վրայ եղած են,
 թի Գալսիասի կ'երկրացոյն զեւրք միայն հե-
 զութիւնն ու երկայնութեան թիւնն եղած է իր
 հարածայնը գեւ :

Երբ ընդհանուր տեսութեան մէկ փոքր
 մտք կը կաղաքականն այն քաղաքական ու ե-
 կեղեցական գեղեցիկ, գոյնն ու անտորքեր
 ալքով կ'ընենք կարգալ եւ ոչ ալ անգրայ
 սրտով լսել ու գրել : անցան զայն անոնք
 ալ իստանբուլուսն այնչափ անշափ դեպքերու
 հետ, գոյնն թի հաճոյական բարեւ ըլլանք
 մենք մեր խղճին կ'անհրաւիր : Այս օրով հե-
 տեւ աշխարհային լուսաւորեալ քաղաքակա-
 նութիւնն իսկ ճանաչած ու փորձն սուստ է,
 որ խաղաղութեան հիմն արարութեանն ու ա-
 ստուածային օրինաց հանմանցիկութեան վրայ
 միայն կենաց զրուել, անոր համար Եւրոպայ
 ալ ի սիրոյ ապին եւ հայրենաց շարժեալ
 այս նոր տարւոյս սկիզբն այս միայն կը բաղձայ
 եւ այս կ'ընէ եւ ջերմ մտքովները յերկին կը
 բարձրացնէ, որ նոյն ինքն վերնախնամ՝ անս-
 չութիւնը յոյգէ այն խաղաղութիւնը, գոյնն որ
 աստուածային խնամութեանն իր սրտկերտա-
 ջը իր բնաւ անձինն պարզեւ մը, թարգ-
 կո զէնք բոլ մարդկան հաշտութիւնը սրտը-
 թինն ու ինչպէսցը հետ Այս անկողմութիւնն
 է որ մեզի քաղաքականութիւնն ու գոյնն թիւնն կը
 գեղեցիկ յորուտ ապին գործելու եւ այս քո-
 ջարքութիւնն է որ մեզի Աւստրիայի կ'երկրաց-
 րանոց վրայ ալ հարաւոր սկիզբը նոր նորագո-
 թիւնն մը տալ կու տայ, իր բնաւ նախադուշակ
 իր նորանոր ներքին առաւելութիւններուն,
 զորոնք որ ապին բարսոյն եւ հարկանն եւ
 մտաւոր յաւաքական համար կ'ուզենք օտալ
 մեր աս թիւնն իրան :

ՍՈՍՏՐԻԱ

ՎԵՆԵՆ ԵՐԿՈՒՄԵՐԻ ԵՐ
 ՍՈՍՏՐԻԱ - Կայրը Կեղեկութեան 30 թ. իր-
 կուան ժամը 10 թ. Սեպտեմբեր (Պապիսայի մտքա-

քաղաքէն) ճանաչ կը ստանայ Կեղեկութեան
 Կրտսէ հասարակութեան փերջմանը կայրեր
 եւ Սոստրիա՝ Անա կայրուհոյն պիտակեան եր-
 թակէն եւ երկու ժամ քոյնքին կենակն եղբր,
 նորէն ճամբայ կը եւ անոնք ճին մարտարդար
 հաստու :

Կայրը ճին կայրերական Արեւելուն ճնմա-
 րանին մէջ իր հարկութեան տարեդարձը մեծ հան-
 դիտութեամբ կատարուեցաւ, որուն վրայ մանրամասն
 ուրիշ անգամ կը գրենք :

Կայր. կարտներ, Եւրոպայի անգլիական հեղա-
 տար, աս օրերն մարտարդար պիտի գայ, ուր որ
 իրեն արուելու պաշտմանն պիտ'որ աղաւ :

Կրտսէ շարժմէն աւելի է որ մարտարդարիս
 մէջ Ց—14 աստիճան զրտութեան կը տիրէր, աս
 օրերն յանկարծ սկսաւ պայծառ եւ ջերմ օրեր ընել,
 միւշեւ ջերմացալը 5—7 աստիճան ջերմութեան
 բարձրացաւ : Նոյն համեմատութիւնը նաեւ
 Կաղղիայի վրայ կը ընենք :

Կայր. արեւելեան ինչպիսի վրայ մարտար-
 դար մէջ ստորածուած նորայն լուրջն ասանք
 են : Փարիզէն հեռագիրը կը ճանաչանէ թե
 Կայր. Ցրուէն տը Էլիս Կեղեկութեան 30 թ. շրջա-
 րտին թուրք մը հանած է ամեն գնաւորական
 գործակալներուն, որուն մէջ արեւելեան ինչպիսի
 ներկայ վիճակը առջեւին կը դնէ, եւ կ'ըսէ թե
 Արեւմուտքը իր նաւատորմով իր Գալսիայի մէջ
 պահեց, ինչու որ շէրտեւր գնուտիս պրագմը բայց
 որովհետեւ Արեւմուտքի պիտակեան յորձակումը
 Սուսաց շարժութեան թիւնը վրայ կատարուել կու տայ,
 անոր համար տերութիւնը Ցաճկաստանի ամբողջ-
 թիւնը վաճառի մէջ անտեսելը Կաղղիա եւ Անգլի-
 հրունն տարին որ նաւատորմով իր Արեւմուտքին,
 եւ Կուսաց կողմէն Ցաճկայ գեւ նոր յարձա-
 կութեանը արեւելին Կաղղիացոց կայրը ուրիշ
 բան չի տրոջմար բայց եթէ պատուաւոր խաղաղու-
 թիւնն մը :

ԱՆՊՂԻԱ

ԿՆՏՈՒՄԵՐԻ ԿԵԼԻՆ Կաղղիան Կեղեկութեան
 21 թ. ասանկ կը գրեն : Արեւելեան շրջափոխութեան
 ինչպիսի եղած լուրջները Սուսական գնդի
 մը դէպ է Գիւլա քաղաքը միտարան կը ճանաչանին :
 Տար Սեպտեմբեր (Պապիսայի մտքա-
 քաղաքէն) ճանաչ կը ստանայ Կեղեկութեան
 Կրտսէ հասարակութեան փերջմանը կայրեր
 եւ Սոստրիա՝ Անա կայրուհոյն պիտակեան եր-
 թակէն եւ երկու ժամ քոյնքին կենակն եղբր,
 նորէն ճամբայ կը եւ անոնք ճին մարտարդար
 հաստու : Կայրը ճին կայրերական Արեւելուն ճնմա-
 րանին մէջ իր հարկութեան տարեդարձը մեծ հան-
 դիտութեամբ կատարուեցաւ, որուն վրայ մանրամասն
 ուրիշ անգամ կը գրենք : Կայր. կարտներ, Եւրոպայի անգլիական հեղա-
 տար, աս օրերն մարտարդար պիտի գայ, ուր որ
 իրեն արուելու պաշտմանն պիտ'որ աղաւ : Կրտսէ շարժմէն աւելի է որ մարտարդարիս
 մէջ Ց—14 աստիճան զրտութեան կը տիրէր, աս
 օրերն յանկարծ սկսաւ պայծառ եւ ջերմ օրեր ընել,
 միւշեւ ջերմացալը 5—7 աստիճան ջերմութեան
 բարձրացաւ : Նոյն համեմատութիւնը նաեւ
 Կաղղիայի վրայ կը ընենք : Կայր. արեւելեան ինչպիսի վրայ մարտար-
 դար մէջ ստորածուած նորայն լուրջն ասանք
 են : Փարիզէն հեռագիրը կը ճանաչանէ թե
 Կայր. Ցրուէն տը Էլիս Կեղեկութեան 30 թ. շրջա-
 րտին թուրք մը հանած է ամեն գնաւորական
 գործակալներուն, որուն մէջ արեւելեան ինչպիսի
 ներկայ վիճակը առջեւին կը դնէ, եւ կ'ըսէ թե
 Արեւմուտքը իր նաւատորմով իր Գալսիայի մէջ
 պահեց, ինչու որ շէրտեւր գնուտիս պրագմը բայց
 որովհետեւ Արեւմուտքի պիտակեան յորձակումը
 Սուսաց շարժութեան թիւնը վրայ կատարուել կու տայ,
 անոր համար տերութիւնը Ցաճկաստանի ամբողջ-
 թիւնը վաճառի մէջ անտեսելը Կաղղիա եւ Անգլի-
 հրունն տարին որ նաւատորմով իր Արեւմուտքին,
 եւ Կուսաց կողմէն Ցաճկայ գեւ նոր յարձա-
 կութեանը արեւելին Կաղղիացոց կայրը ուրիշ
 բան չի տրոջմար բայց եթէ պատուաւոր խաղաղու-
 թիւնն մը :

ԱՐԳԻՆԻԱ

ԻՎԵՆԵՆ անցեալ տարւան Կեղեկութեան 28 թ.
 Արեւելեան լուրջոյն կը գրեն թե նոյն ամսոյն 27 թ.
 աստուանց նոյն քաղաքը լուր մը տարածուեցաւ, որ
 վարչութեան տեսուչը հրատարակեալ հեծեղց զորա-
 ւորակն եւ ուրիշ բարեկամութեան հետ ձեւագը Աստրա-
 ձորը գացած ըլլայ, կ'ըսուէ որ հոն գեղացիները
 իսկեւ կարգալով «Կեղեկութեան» կայրեր (Կայր) երեք
 սահմանադրութեան, կարտներ (Կայր) երեք
 իրարից արտալով լուրջերէն վար կ'ընան : Կայր
 տանն որ Կեղեկութեան Կայրը Կայրերէն եւ ուրիշ
 տեղերէն անցնելու ատեն աղաքին պահապանն
 ըն զգուշութեանն ուղած ըլլայ : Կայրն նաեւ թե Սոս
 Վարժիկայի ու ճանաչման մէջ կրտսէն ձորին բնա-
 կիւնն ալ ասանց պէս ժողովուած ըլլան եւ Կայր
 քիտեղեկայնն ու արդարեւն ալ շատ բազմութեան պա-
 լով ասանց հետ միացած ըլլան : Աստու քաղաքին
 մտներն արդէն խաղաղարաց թիւր 3000 հարւոյ
 հասած է կ'ըսուէ, որոնք Վարժիկայ երկնայտե միտք
 ունին կ'երբ : Կեղեկութեան տանները զորագրու
 նորէն կ'ըսուէ գարնաւ, ուր որ անմիտարան զորագրու
 զովի թիւնը կ'ըսուէ գարնաւ, կ'եւրէն կարտ ժամը
 3 Կէ 500 զմուտու ճամբայ կ'ըսուէ Աստու միւ-
 շեւ ժամը 7 1/2 գեւ ուրիշ լուր մը շատնք, միայն
 ինչպէս որ Կեղեկայի տեղներով ու ասանց նման
 գործիքներով զմուտուած են : Կայր խոստումն անստանալով Կեղեկայի լուրջերը
 կը ճանաչան որ Կայրերէն լուրջն ու Կայրերէն մէջ
 իսկեւ կարգաւորուած են կարտերուց հարկին կարգա-
 դրութեանը գեւ կ'ըսուէ համար, այս խոսքերը գեւ

ի շարքս գաղնի, ու ճամբան վրայ շատ մարդիկ ապանակիցով իրենց հետ միասնաբար ստիպելին...

Գուրիենի Կեկեմեմբերի 20ին գրուած տեղեկութեանց նախընտր Վասպուրէն եկած յորեքը խաղաղարար կերպարանք ունին: Քաղքին հայտնաբերում, վարչական հետաքնն, եւ ուրիշ երևելի անձինք խմբերուն առջևն ելելով...

ՎՈՍԱՍՏ ԶԵՐՈՒԹԻՒՆ

Չորս. Կեկեմեմբերի 22. Դիտտ Ս. Ա. Քահանայապետը աս առտու Չառիկանեան պարտէն ելլաւ...

Սի եւ նոյն օրը Ս. Քահանայապետը պարտէն խորհուրդ մ'ալ բրաւ, ու հոն հինգ պլեյսայ եկեղեցիներու...

Նոյն ամսոյն 20ին իրիկուան դէմ Պրանի մեծահասակ բազմութիւնը եղապար բարձրագոյնս Գրիգոր Վեհեմը իշխանը մայրաքաղաքս հասաւ:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼ

Երկուստեք իշխանը գահ կ'ընէր Վասպուրէան Կահանայապետը շունչն առնելով, մինչեւ իր չափահաս ընտանիքն ինքնուրուագ Կահանայապետը Կեկեմեմբերի 19ին խորհուրդանք ժողովուրդը նկատ խնամակալ իմաստարին (régent) երգումն ընդունելով...

Պատուական աստեղագիտը եւ ձերանկար տեղութեան ու պատկանելուք պահել:

Նոյն ամսոյն հարուած են ետքը, որքն որ Աստուածային նախախնամութիւնը տուաւ ի պատճառ իրեն արտիւն, իմ սիրելի ողբեր ուր հեղեղով, ու Փորձուհեղի աղբը, առաքելիք ու սիրելի իմագործուող մը կարասեանը համար սըպոյ մէջ ընկալելով...

Նոյն ամսոյն Կեկեմեմբերի 22ին Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Նոյն ամսոյն Կեկեմեմբերի 22ին Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

ՍՍԱՆԵԱՆ ԶԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեկեմեմբերի յարգումները կուսակցական պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

պարտէն իրիկուան Կահանայապետը շունչն առնելով, մինչեւ իր չափահաս ընտանիքն ինքնուրուագ Կահանայապետը Կեկեմեմբերի 19ին խորհուրդանք ժողովուրդը նկատ խնամակալ իմաստարին (régent) երգումն ընդունելով...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

խորհուրդը ժողովան էին, բայց ամսոյն 26ին թրեւտի վրայէն լուր արեւուստ է որ կուսակցական պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Վասպուրէան Կահանայապետը պարտէն իմ անխնայ փոքր ու մատարակ ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար ինքն սիրելի ըլլալ անկասկած կ'ուստատար...

Ռ Մ Ո Ւ Մ Ն Ա Վ Ա Ն Բ

ԲԱՆԵՍԱԲԱՄԵՆՆԵՆ

ՏԵՆՆԱՍՏԱՆ

ՏԵՆՆԱՍՏԱՆ մէջ նոր տարին մեծապէս նշանուող որ մին է: Ունի քան նոր պիտ'որ ըլլայ: Չէ թէ միտակ չափուող վիճակի մարդիկ, այլ նաեւ փոքրիկ մարդիկն են իրենց նոր բաձնն մը կը գտնեն, եւ կը լինին սարգիսին անխնայ ու մոգիքուն գանդուրը շտակել կու տան, տեղինն որ կը լինէ: Բոլոր տարին մտաբար շին ըլլալ, նոյն աստիճանի վարձուր կը սկսին, մտաբարն կը լինան, որ ուրիշ տան թիւ

ՈՒՍՈՒՄԵՆԱԿՈՆ ՍՈՒՆԵՐԱՆՈՒՐԸ

Բնակչության: Այնպիսի բաղադր ըստով լինան գու... ասաս մը մտերմ այնչևայլ փորձերով ցուցուց որ...

Արևելահայերը փարիզ մեծախառն կույտեր եւ կը պաշտեն աններուն, Անգլիայի գեսարտին եւ շատ...

Առաջնահանգ: Արևելահայեր աս լուրը կը լսուի, թէ Պրոշի թագաւորը Յոննաստան մարդ խաբարած եւ...

ՉՆՈՐԱԿԱՆ ԿԱՐԻՆՈՒՄԸ

Քլարինետ սինգլայն այն որին կը արգելան յետոյ քուրիստոսը Երկրորդը կը փաստակց... Բարձրագույն առատ ւ, պարարտ:

Քլարինետ սինգլայն այն որին կը արգելան յետոյ քուրիստոսը Երկրորդը կը փաստակց...

ԱՐԿԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱԳՈՒԹՅԱՆ ԱՍՈՒՆՈՒՄԸ

Table with 3 columns: Year, Quantity, and Unit. Contains data for various years and quantities.

արատահաս աս է: Դրան մը տանտէրը ամէն տեղ ազգին անգին կացուած հին թղթերը կը սխի պա...

Ե Ր Ո Պ Ա Ե Մ Տ Ե Մ Ա

Կապույտ կ'անցնի ճենաց կաղանդը կամ սուրբին սովին օրը: Հարուստները միևնուե տան օր այս...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...

Պ. Արևելահայերը կը սերտաբար կը խորհր ազարտ արգելաբ... Գործուն կեսին քիչ մը յառաջ...